

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO XXXVIII (32)

Štev. (No.) 15

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

19. aprila 1979

MOČ EDINOSTI

Po poročilih dopisnikov evropskih listov iz Zagreba z dne 2. aprila je prišlo med hrvaškimi katoliškimi klerom in državnimi oblastmi v Zagrebu do hudega spora zaradi porušitve stavbe katoliške verske skupnosti v kraju Dubrava, ki se nahaja v zagrebškem predmestju. Na ukaz državnega urada za gradnjo so namreč prišli delavci pod policijsko zaščito, vdrli v stavbo, ki še ni bila dograjena in so jo spremenili v razvaline. Oblasti so utemeljevale to drastično mero s tem, da naj bi bili načrti za stavbo spremenjeni brez odobritve. Dejansko pa so sumile, da bi se v pritličju stavbe nahajajoča dvorana, odnosno večji prostor, lahko uporabljal za bogoslužje. Tega pa oblasti ne dovolijo, četudi v tem novem delu zagrebškega predmestja ni nobene cerkve.

Komunistične oblasti so izrabile odsotnost zagrebškega nadškofa in predsednika konferencie katoliških škofov v Jugoslaviji dr. Kuhariča in izvedle rusilno akcijo. Namestnik nadškofa dr. Lalič si je brezuspešno prizadeval, da bi dobil zvezo s predsednikom državne verske komisije Laličem in ga skušal prepričati, da prepreči rušenje stavbe. Toda Lalič ni mogel najti nikjer. Pojavilo se je šele potem, ko je bilo prepozno. Delavci, ki bi morali začeti z rušenjem že ob sedmih zjutraj, so prišli šele ob deveti uri, razbili vrata in vdrli v stavbo ter jo porušili.

Ta dogodek spada vsekakor v vrsto problemov, ki povzročajo skrb in težave komunističnemu režimu, ker mu v več kot 30 letih ni uspelo zatreti verskega življenja. Vodilni komunisti in posebni strokovnjaki zato skrbno analizirajo razvoj na versko-cerkvenem področju, vodijo boj proti namišljenemu klerikalizmu in spreminjajo taktiko strategije v boju proti Cerkvi in verujočim. Ker razvoj ne gre po njihovih načrtih, izgube včasih živce kot v navedenem primeru. Izredno jim je dobrodošla vsaka neednost v cerkveni hierarhiji in jo izrabljajo v svojo korist.

To je razvidno tudi iz referata, ki ga je imel pred dobrimi dvema leti zgrajen komunist za najbolj zaupne partijske kroge o klerikalizmu in vprašanju Cerkve v Sloveniji. Predavanje je bilo razmnoženo samo za interno uporabo in strogo zaupno. Pa je kljub temu prišlo v arhiv našega lista. Za razumevanje dogodka v Zagrebu je predvsem zanimiv odstavek, kjer je predavatelj primerjal delavnost rimsko-katoliške Cerkve v Sloveniji in njeno delavnost v Socialistični republiki Hrvaški.

Takole je razlagal:

„Če bi primerjali razmere v Sloveniji in Hrvaški bi seveda morali najprej ugotoviti, da gre za dve obliki iste politike in da bi bilo iluzorno misliti, da hrvaški oziroma slovenski episkopat ne ravna enako in v sklopu globalne strategije Vatikana do Jugoslavije in do socializma nasploh. To pomeni, da obstajajo skupne zakonitosti, vendar so nekatere stvari na Hrvaškem nekoliko bolj poudarjene. Rekel bi, da je desna skrajnost na Hrvaškem bolj izrazita, močnejša je njihova povezava z ustaško emigracijo — ustaška emigracija je, kot veste, tudi najbolj teroristična organizacija med emigracijami sploh, ne samo med jugoslovanskimi — na Hrvaškem močnejše poudarjajo nacionalno vprašanje kot neko domeno katoliške cerkve in pri tem hoče katoliška cerkev na nacionalni ravni dobiti določeno besedo, ker da je ona najbolj dosleden zastopnik hrvaških interesov. Rekel bi, da so oblike diferenciacije na Hrvaškem podobne slovenskim, le da je naprednejša struja, kakršna je pri nas okrog škofa Grmicha, na Hrvaškem zelo slabotna in se ne uveljavlja tako kot pri nas. Poleg tega moramo vedeti tudi to, da na Hrvaškem diferenciacija in politični vpliv naprednih socialističnih sil na razmere v cerkvi še daleč ne dosegata takih rezultatov, kot jih dosegata v Socialistični republiki Sloveniji. Mi smo izvajali doslednejšo in ostrejšo politiko do vsakega pojava

PO OBČINSKIH VOLITVAH NA KOROŠKEM

ŠTIRINŠTIRIDESET ODBORNIKOV IZVOLJENIH NA SLOVENSKEH LISTAH

Slovenske samostojne liste, katerih pobudnik je Narodni svet koroških Slovencev skupaj s Klubom slovenskih občinskih odbornikov, so bile vložene v 28 južnokoroških občinah za občinske volitve, ki so bile 25. marca. Vseh občin na Koroškem je 121; le socialisti so imeli svoje liste v vseh občinah, Avstrijska ljudska stranka je nastopila v 105 občinah, svobodnjaška v 96, komunisti v 21, neodvisni kandidati pa v 43 občinah. Kakor smo že poročali, so slovenske samostojne liste prejele 4.470 glasov, izvoljenih pa je bilo 44 odbornikov; štirje več, kot na enakih volitvah leta 1973, ko so Slovenci vložili liste v 19 občinah. Med drugimi je bil izvoljen tudi Filip Warasch, tajnik NSKS, in sicer v svoji rojstni občini, v Dješkah, ki so najsevernejša slovenska vas.

Slovenskih enotnih list v vsej predvolilni dobi Zveza slovenskih organizacij, ki je titovsko usmerjena, ni nikdar podprla. Predsednik te Zveze, dr. Franci Zwittler, je le dolgbesedno govoril, da je Zveza z vsem srcem za slovensko stvar in da bo vedno in povsod podprla kandidate — demokrate, in to tako Slovence kot nemško govoreče. Za demokrate pa je Zveza smatrala predvsem tiste, ki so bili na listah avstrijske socialistične stranke, pa tudi celo tiste na komunistični listi. Predsednik Zwittler ni smatral nikdar za potrebno omeniti, da je avstrijska socialistična stranka vedno vodila dvoletno politiko do slovenske manjšine.

Po volitvah leta 1973 socialisti niso imeli nikakih posebnih ozirav do slovenskih volivcev. Kjer niso mogli sestaviti lastnega občinskega odbora, so brez težav sklepali kompromise z avstrijsko ljudsko stranko in z neonacistično svobodnjaško stranko in pri tem seveda pozabili na morebitne obljube, dane manjšinskemu narodu. Sedaj prav tako ne bo drugače, saj je zadnja leta bila vsa politika socialistične stranke na Koroškem, kjer je v deželnem merilu večinska stranka, glede manjšine vodena sporazumno z avstrijsko svobodnjaško in avstrijsko ljudsko stranko.

Čeprav je od volitev že poteklo več tednov, nimamo še podrobnih podatkov,

potrebnih za analizo slovenskih glasov. Toda 44 izvoljenih in 4470 glasov le pove, da so na Koroškem še ljudje, ki se kljub težkim razmeram in pritiskom s strani nemških prenapetosti in kljub svetovanju in prigovarjanju raznih Zwittrov, ne boje glasno pokazati in dokazati, da so zavedni Slovenci.

V Sloveniji so o volitvah poročali listi v sklopu raznih volitev v Avstriji, tako na Nižjeavstrijskem, Salzburškem in Koroškem. V glavnem so poveličevali uspeh „bratske“ avstrijske socialistične stranke, z očitno žalostjo pa pisali, da je avstrijska komunistična partija na Koroškem nastopila le v 21 občinah in da je od prejšnjih 26 odbornikov izgubila kar polovico.

Komentarji v slovenskem časopisju ugotavljajo, da pomenijo občinske volitve na Koroškem „vrnitev k normalni“, češ da se volivci vse bolj zbirajo okrog socialistične in ljudske stranke. Socialisti so na občinskih volitvah prejeli nekaj manj kot 50% glasov in zboljšali svoj položaj, ki so ga po letu 1972 izgubili zaradi „reševanja manjšinskega vprašanja“. Kasneje pa je avstrijska socialistična stranka začela sporazumno z ljudsko stranko in svobodnjaki reševati to vprašanje, seveda ne v prid slovenske manjšine. In kljub temu so pri Zvezi slovenskih organizacij in po ukazu iz titovine propagirali glasovanje za kakršne koli „demokrate“, ne pa za slovenske samostojne kandidate. Pri vsem tem pa je časopisje v Sloveniji licemersko pisalo, da predvolilni aktivizem v tistih dvojezičnih občinah, kjer so nastopale samostojne liste, ni bil dovolj intenziven in dovolj dolg.

Mi, svobodni Slovenci v svetu smatramo, da mora NsKS nujno povečati svoje samostojno delo in osveščati vse zavedne Slovence v Avstriji, da je za vsak uspeh nujno potrebna borba. In borba za ohranitev slovenstva na Koroškem so tudi samostojni nastopi pri volitvah. S trdim delom so uspehu za kaj čim bližje. Vsako oddajanje glasov drugim avstrijskim strankam pa je izgubljenje, kajti druge stranke so nemške in te nimajo nobenega interesa ščititi manjšino, ampak žele, če že ne kaj drugega, vsaj čimprejšnjo asimilacijo.

klerikalizma. Oni šele v zadnjem času ustanavljajo koordinacijske odbore pri socialistični zvezi in tudi v sami verski komisiji so imeli določene težave. Na Hrvaškem se v odnosih med cerkvijo in samoupravno družbo zelo poznajo tudi recidive preteklega obdobja, tako imenovane nacionalistične evforije, nacionalističnega razkola v hrvaške političnem vodstvu, ki je seveda zapustil na Hrvaškem hujše posledice, kot se je to zgodilo na Slovenskem. To bi povedal glede same Hrvaške. Drugače so te razmere znane: na čelu reakcionarne skupine je zlasti zagrebški nadškof Kuharič, močno ga podpira reški škof, ki je hodil v tujino in se tam javno povezoval z ustaši; ter dajal razne proustaške izjave, potem zadarski škof Oblak, šibeniški škof Arnerić. Ti nosijo, po mojem, reakcionarno zastavo in tudi zelo terorizirajo zmernejšo strujo, npr. v splitski škofiji, tako da si tudi ta ne upa glasno povedati tega, kar je slišati pri nas.

Z republiko Hrvaško smo se zme-nili, da bi se v socialistični zvezi skupno dogovarjali glede ocene situacije na Hrvaškem in na Slovenskem prav zaradi in podobnosti te situacije

tega, da bi bil naš boj proti reakcionarnemu vplivu cerkve enoten. Velike težave imajo na Hrvaškem tudi z gradnjo kulturnih objektov. Te težave imamo sicer tudi v republiki Sloveniji, ker imamo veliko prošelj za gradnjo raznih kulturnih objektov, katedral in vseh mogočih stvari. Tam se vse te stvari tudi močnejše kažejo zaradi agresivnega nastopa in metode izsiljevanja.“ (podčrtalo uredništvo)

Iz vsega povedanega je razvidno, kako veliko uslugo dela partiji „napredni“ škof Grmič. Saj je isti predavatelj celo priznal, da je Grmičeva definicija „klerikalizma“ taka, da jo načelno morejo sprejeti tudi partiji. Res presenetljivo zblizanje.

Kaj pomeni edinstvo cerkvene hierarhije v odnosu do komunizma, nam je razor Poljska. Pri Hrvatih je edinstvo škofov pripravila komunista do tega, da so zgubili živce in porušili cerkveno stavbo, ker je obstajala le sumnja, da bi mogla služiti tudi bogoslužju.

Moč enotnosti pogledov in akcije je silna. Ali ne bi bilo prav, če bi se tudi naša ideološka politična emigracija zavedla, kolikšna bi bila njena moč, če bi odpadlo vse, kar moti njeno edinstvo!

Los valores evangélicos

Durante la misa de Pascua de Resurrección, el arzobispo de Buenos Aires y primado de la Argentina, cardenal Juan Carlos Aramburu pronunció una homilía, en la cual exhortó a buscar la verdad y vivir los valores evangélicos. Expresó allí:

“Estos principios y valores evangélicos son de tal pureza, fuerza y luz que tienen capacidad de renovar al hombre profundamente en su interior y en sus más diversas actividades.

“Elevan y renuevan al hombre en sus más diversas facetas: en una más sólida cultura que, da un nivel sólo immanente y oportunista, la ubican en un plano trascendente cimentada en la recta amplitud y estabilidad de la verdad y el bien; en una menos fría y humana economía guiada fuertemente por la justicia y el sentido social; en una política que, por encima de mezquinos intereses sectoriales, busca insóbernamente el bien de toda la comunidad; en un desarrollo del progreso no meramente antropocéntrico y tecnocrático, sino con equilibrio y justa escala de valores entre lo espiritual y lo material; en sus relaciones internacionales impulsados no por apetencias de predominio, sino animados a la vez que por la propia dignidad, también por la debida consideración y respeto al interlocutor y sincero reconocimiento del derecho internacional; en la familia no como mero objeto de utilización egoísta, sino como institución al noble servicio de la vida. Familia sustentada por la fuerza de la unidad, la sincera fidelidad y la gracia del sacramento en la búsqueda del crecimiento integral y afectivo de todo el conjunto familiar, y con generosa proyección hacia el bien de toda la comunidad.

“Todo esto lo promete y garantiza la nueva condición espiritual del hombre surgida de la realidad del misterio pascual.

“Mi saludo de felices pascuas de Resurrección a todos vosotros lleva ese cordial deseo de que Jesús resucitado anime intensa y gozosamente vuestras mentes, vuestros corazones y vuestras vidas”.

Neenotni vidiki med balkanskimi državami

„PRENEHAJO NAJ BITI ORODJE V SLUŽBI DRUGIH SIL“

Le s težavo se vzdržuje aktualnost predloga o multilateralnem sodelovanju med balkanskimi državami. Predlog je bil prvič obravnavan na prvi večlateralni balkanski konferenci 1976 v Atenah, katere pobudnik je bil grški ministrijski predsednik Karamanlis. Še takrat je bil pristav omejenega in previdega sodelovanja v izogib morebitnim in zlahka predvidevnim nasprotovanjem posameznih držav.

V tem se ni motil. Bolgarija vse do danes še ni vložila po sklepu atenske konference obveznih predlogov za stališče, ustroj in primerjavo. Tudi ne kaže veliko volje za udeležbo na novi konferenci. Turčija pa, ki je topot na vrsti za sklicanje konference, še zmeraj ni razposlala vabil — iz obzira do bolgarskega stališča.

Na nedavnem obisku v Romuniji in Jugoslaviji tudi Karamanlisu ni uspelo dati balkanski zamisli kaj več zagona. Romunski državni in partijski predsednik Ceaucescu je Karamanlisu razložil romunski vidik. Večstransko balkansko sodelovanje je opredelil kot politični program z ozirom na ohranjanje ali spomin na neodvisnost balkanskih narodov. Romunija da je bila vedno proti sklepanju blokov, ker omejujejo suverenost narodov. V balkanskem sodelovanju vidi Romunija težnjo po ugotovitvi neodvisne politične države vsake posamezne države, je izjavil Ceaucescu in nadaljeval: „Mnenja smo, da naj balkanski narodi sodelujejo v korist blagostanja in njihovega razvoja. Prenehajo naj biti orodje v službi drugih

sil. Skrajni čas je, da začno balkanske države delovati samo v korist lastnih narodov.“

Tako stališče ne gre v račun Sovjetski zvezi in je do politične osnove za balkansko sodelovanje močno nerazpoložena. Njen vpliv na Bolgarijo je v tej zvezi očitno. Tudi krožijo govorice o sovjetski navzočnosti na bolgarskem ozemlju. Zato trdi Sofija, ki ima svoje posebne narodnostne probleme s sosedi (Jugoslavija, Romunija), da so učinkovitejši bilateralni odnosi, češ, svoje probleme ureja z Jugoslavijo in Romunijo uspešnejše neposredno. Odklanja vsakršno politično osnovo, a obljublja sodelovanje s tistimi balkanskimi sklepi, ki bi imeli stvarno podlago.

Pravtako se ne navdušuje za politično osnovo Karamanlis sam. Danes ne potrebuje balkanskega sodelovanja več v toliki meri kakor pred nekaj leti. Zato je na svojem obisku opozoril Tita na različnost grškega notranjega sistema in drugih svetovnopoličnih usmerjanj. Grčija še zmeraj vztraja pri vlastnih vizumih za vse komunistične potne liste, vključno jugoslovanske, in je skrajno občutljiva ter odločno reagira na jugoslovanska vmešavanja v notranje grške zadeve (Makedonija), dasi ravno med tem obiskom ni bilo govora o makedonski manjšini.

Pri takih stališčih bo težko najti skupno izhodiščno točko, predvsem dokler se sovjetski sateliti ne bodo znebili podločnosti Moskvi.

Iz Titovega raja

KAKO SO PONESREČENCU NUDILI PRVO POMOČ

Upokojeni pravnik Aleksander Matić je bil star 80 let. Živel je v Beogradu sam v svoji sobici. Pa je imel nesrečo, da je padel tako nesrečno, da si ni mogel nič pomagati. Po dveh dneh klicev, so sosedje le pogledali, kaj je z njim. Vdrl so v sobo skozi okno in ga našli na tleh. Pr padcu si je zlomil kolk. Prosil jih je, naj ga ne premikajo, ker so bile bolečine neznosne. Sosedje so klicali sanitarno inspekcijo občine Vračar. Nikogar niso mogli priklificati, ker ni nihče dvignil slušalke. Potem so klicali center za socialno delo — toda spet niso mogli nikogar priklificati. — Vsi so bili na proslavi 8. marca — za dan žene. Končno se je le nekdo oglašil in jih odpravil z „Pride-mo jutri“.

Res so naslednjega dne prišli iz centra za socialno delo. Ugotovili

so, da to ne spada v njihov resor in so sporočili, da bodo poklicali prvo pomoč. Minil je ta dan, a prve pomoči ni bilo. Ponesrečenec je vedno bolj sabel.

Preživel je še nedeljo in v ponedeljek, 12. marca zjutraj je prišla zdrav-nica za nujno pomoč iz zdravstvenega doma Vračar in napisala napotnico za bolnišnico. Popoldne ob pol treh so prišli z rešilec, pa Matić niso odpeljali v bolnico. Na napotnici zdravnica ni napisala, da gre za nujen primer in v bolnišnici ni bilo prostora.

Sosedje so klicali še druge zdravstvene ustanove. Pozno popoldne je prišel zdravnik prve pomoči in dal bolniku injekcijo. Pa je bilo to le premalo in upokojeni pravnik Matić je v noči na terek izdihnil.

(Politika, 15. marca 1979)

1944 - 1979

35. OBLETNICA USTANOVITVE NARODNEGA ODBORA
Z A S L O V E N I J O — SLOVENSKEGA DEMOKRATIČNEGA
POLITIČNEGA PREDSTAVNIŠTVA V SVETU.

BUENOSAIREŠKI SLOVENSKI OKTET vabi na

Koncert Bariloških Slavčkov

Vodi: ga. **LUČKA KRALJ-JERMANOVA**

MAGDALENA BARRERA ORO — HARFA

Sobota, 28. aprila, točno ob 21

Dvorana Slovenske hiše

Zbor nastopi tudi

21. aprila ob 21 : Dvorana Auditorium (V. Loreto ...)
Odprtje festivala Purcell-Britten

24. aprila ob 20,30: bazilika Del Socorro (Juncal in Suipacha)

Vstopnice v predprodaji v Dušnopastirski pisarni.

KREDITNA ZADRUGA
"SLOGA" z o. z.BME. MITRE 97
RAMOS MEJIA
T. E. 658 - 6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE.

Nedelja 29. aprila:
Zvezna odbora SDO-SFZ
te iskreno vabita na
IZLET V LA PLATO:

- igre,
- žolni,
- obisk v muzeju prirodnopisnih ved
- in še polno zabave!

DOBIMO SE V PARKU V
KATEREM STOJI MUZEJ
DOHOD: skozi Constitución, ali
pa iz Haeda (bodi ob 8. uri na
postaji)

S seboj prinesi hrano, veselje
in veliko dobre volje, pa se boš
gotovo vrnil zadovoljen!

Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE
Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

Umrli je gospod

Albin Petelin

bivši šolski nadzornik

Po krajši bolezni, previden s sv. zakramenti, v 75. letu življenja,
je mirno v Gospodu zaspal dne 4. aprila 1979. Pokopali smo ga na-
slednji dan na pokopališču Villegas v San Justo, kjer čaka večnega
vstajenja.

Ohranili ga bomo v lepem spominu in molimo za pokoj njegove
duše!

Za njim žalujejo:

v Argentini: njegovi prijatelji;
v domovini: žena Fanči roj. Kozamerik,
sin Janez z družino,
brat in sestre, vsi v Ljubljani

Prijatelji pokojnega gospoda Petelina se prav iskreno zahvalju-
jemo za veliko požrtvovalnost vsem gospem in gospodičam, ki so po-
kojnega čuvali in mu pomagale v njegovi bolezni v bolnišnici.

Bog naj bogato poplača občudovanja vredno požrtvovalnost gospe
ALBINE TERAŠ, ki je g. Petelina iz bolnišnice vzela na svoj dom,
mu nesebično stregla, ga oskrbovala in mu pomagala z vso krščan-
sko ljubeznijo!

Prav posebna zahvala g. Janku LESARJU za vse skrbi, delo in
žrtve, ki jih je doprinesel z edinim namenom, da bi pokojnemu g. Pe-
telinu pomagal in mu lajšal trpljenje v življenju in v bolezni!

Hvala gg. duhovnikom: msgr. A. Oreharju, dr. A. Starcu, J.
Škerbecu, ki so prišli moliti h krsti in g. Janezu Langosu, župniku v
Casanova, ki ga je pokopaval in P. C. Petelinu.

Hvala vsem, ki ste pokojnega g. Petelina prišli kropiti in ga sprem-
ljali na pokopališče.

Zahvaljujemo se slovenski hranilnici SLOGA in Društvu ZEDI-
NJENA SLOVENIJA za izplačano posmrtnino.

Casanova — Buenos Aires — Ljubljana

Globoko užalovani sporočamo vsem članom in prijateljem Pri-
stave, da nas je v jutranjih urah 4. aprila 1979 za vedno zapustil naš
dragi predsednik, gospod

lic. Pavel Fajdiga

Bil nam je čisti vzor dobrega človeka in javnega delavca, zato
ga bomo trajno ohranili v najlepšem spominu. Molimo, naj mu Bog,
kateremu je z vso vdanostjo služil, bogato poplača vsa njegova dobra
dela za slovensko skupnost in tolaži njegovo družino!

DRUTVO SLOVENSKA PRISTAVA CASTELAR

Castelar, 4. aprila 1979

OBVESTILA

ČETRTEK, 12. aprila:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj
ob 19 slovesno opravilo velikega če-
trtka.

PETEK, 13. aprila:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj
ob 19 bogoslužje velikega petka.

SOBOTA, 14. aprila:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj
ob 22 velikonočna vigilijska.

VELIKONOČNA NEDELJA, 15. aprila:

V Slovenskem domu v San Martinu
velikonočni zajtrk.

Velikonočni sestanek SFZ-SDO od-
sek Morón po sv. maši na Pristavi.

SREDA, 18. aprila:

Sestanek Lige žena-mati v San Mar-
tinu ob 18,30 uri.

SOBOTA, 21. aprila:

V Slomškovem domu počastitev Slo-
venskega dne. Ob 21 uri predstava Kr-
sta pri Savici.

V Slovenski vasi ob 20. uri vsako-
letna velikonočna večerja za člane.

NEDELJA, 22. aprila:

SLOVENSKI DAN V SLOMŠKO-
VEM DOMU. Začetek ob 12 s sv. mašo.
Pri kulturnem programu vprizoritev
drame Zorka Simčiča: Krst pri Savici.

SOBOTA, 28. aprila:

V Slovenski hiši koncert Bariloških
slavčkov ob 21. uri.

S. V. S. "Karantanija" bo na veli-
ko nedeljo spremljala s petjem sv.
mašo po TV Canal 11 ob 10. uri.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone MizeritCorreo
Argentino
Central (B)FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 1419.886

Naročnina Svobodne Slovenije za 1979:
za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju
po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri
pošiljanju z avionsko pošto 30 USA
dol.; obmejne države Argentine 25 USA
dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa
32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa
za pošiljanje z navadno pošto 24 USA
dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.
83-7213.

**Prosimo, ne odlašajte s
poravnavo naročnine!**

„Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje
v mene, bo živel, tudi če umrje; in kdor koli
živi in veruje v mene, vekomaj ne bo umrl.“
(Jan 11, 25-27)

Nedoumljiva skrivnost Božje Modrosti je hotela,
da je ob rahlem svitanju 4. aprila t. l., poln svetlobe
bodočega vstajenja, v 58. letu zemeljskega mimohoda,
stopil v neminljivi mir in radost večnosti naš mož,
ata, stari ata, brat in nečak, gospod

PAVEL FAJDIGA

Zbrani ob njegovi krsti in v somaševanju msgr.
Antona Oreharja in g. Matije Lamovška, smo darovali
naslednji dan žalno mašo Vsemogočnemu. Na pokopa-
lišču v Moronu ga je sveta zemlja sprejela v svoje
naročje ob poslovnih besedah predsednika Narodne-
ga odbora Miloša Stareta, predsednika Zedinjene Slo-
venije Božeta Starihe, zastopnika Društva Slovenske
Pristave Franceta Perniška ter užalovljeni navzočnosti
vseh, ki nam je bil drag.

Globoko hvaležni smo vsem, ki so nas z molitva-
mi, izrazi sožalja, cvetjem in s svojo prisotnostjo
spremljali in nam nudili svojo pomoč ob tej težki
izgubi.

Naj bo njegov spomin ohranjen v vaših molitvah.

Žalujoči:

žena Irena roj. Zajec
hčerki Jelica z možem dr. Mihom
Stariho in Irenka
sinova Pavel in Jurij
vnukinji Andrejka in Tatjana
sestra Alice
teta Tuša
in ostalo sorodstvo

Castelar, Tucumán, Sv. Martin pod Okićem

5. aprila 1979

Tiho in iznenada nas je sredi dela za dobro
zapustil naš zvesti in požrtvovalni sodelavec
gospod

PAVEL FAJDIGA

Njegovo neutrudno nad tridesetletno delo
med nami nam bodi v zgled.

Bog mu bodi plačnik.

Molimo zanj!

Svobodna Slovenija

Buenos Aires, Aprila 1979

Sredi dela je oslabilo njegovo plemenito srce in je umrl 4. aprila v
58. letu starosti na svojem domu v Castelarju pri Buenos Airesu, gospod

PAVEL FAJDIGA

član Narodnega odbora za Slovenijo
podpredsednik Slovenske ljudske stranke — SKD
predsednik poverjenišтва SKD-SLS za Argentino

Ugasnilo je bogatih sadov polno življenje. Bil je mož, ki je dosledno
in neustrašno vztrajal v boju za resnico, za pravice slovenskega naroda
in njegovo svobodo.

Onemeli smo ob spoznanju, da se upanja, ki smo jih stavili za bodoče
v pokojnika kot idealista in požrtvovalnega javnega — še posebej politi-
čnega delavca izrednih sposobnosti — ne bodo mogla uresničiti.

S hvaležnostjo se ga bomo trajno spominjali svobodni Slovenci v
svetu. Verujemo, da bo prišel čas, ko mu bo tudi domovina dala priznanje,
ki ga zasluži.

NARODNI ODBOR ZA SLOVENIJO
SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA — SKD

Buenos Aires, Cleveland, Chicago,
London, Napa-California, New York
Paris, Sydney

Novice iz Slovenije

POSTOJNA — V Postojni bodo obrtniki zgradili Dom obrtnikov. V njem bo sedež poslovnega združenja in „servis za vodenje poslovnih knjig obrtnikov“ in tudi dvorana s 300 sedeži, ki bo na razpolago tudi ostali „družbi“.

KRANJ — V Sloveniji je 107 lutkarskih skupin, a na devetem srečanju slovenskih lutkarjev je nastopilo 17 skupin.

NOVO MESTO — V športni dvorani „Marof“ so dolenski vinogradniki pripravili tridnevno praznovanje z raznimi strokovnimi predavanji, s kulinarčno razstavo in pokušanjem lanskega cvička. Pivci sicer v športni dvorani niso postavili rekorda, vendar so v treh dneh spili več tisoč litrov cvička. Točne številke litrov niso zapisali.

PORTOROŽ — Prvi „Endokrinološki dnevi“ so se začeli 16. marca v tem letovišču. 170 zdravnikov iz vse države se je zbralo in razpravljalo predvsem o sladkorni bolezni in tudi o bolezni žlezne ščitnice, nadledvične žleze in o amenoreji.

LJUBLJANA — Trio bratov Lorenz bo letos praznoval dvajsetletnico. V tem razdobju je Trio postal svetovno znan. V prostorih koncertnega ateljeja je Trio Lorenz predstavil 19. marca najnovejšo delo tržaškega slovenskega skladatelja Ubalda Vrabca, ki ima naslov „Preludij“, pa nova dela vojvodinskega skladatelja Kiralyja „Točke in linije“, „Trio“ Božidarja Kantušerja, Božiceve „Audiogeme VIII-X“ in Ježev skladbo „Taoccare-Toccata“.

VELENJE — Radio Velenje je organiziral srečanje malih vokalnih skupin Slovenije. Nastopilo je 16. marca 14 pevskih skupin, ki štejejo od 3 do 7 pevcev. Nastopili so vokalni deklinski kvintet iz Bukovice, Koroški vokalni kvintet Poljana, kvartet Franca Bogolina, Kvartet Hartman iz Klopinja iz avstrijske Slovenske koroške, kvintet bratov Zupan iz Tržiča, šaleški sekstet, kvartet Frankolovčani, kvartet Ingrad iz Rogaske Slatine, kvartet Spev iz škofje Loke, kvartet Zora iz Kleč, kvintet Flamingo iz Velenja, kvintet Hoče, kvintet Savski val iz Ljubljane in žalski vokalni kvintet.

LJUBLJANA — Unesco je objavila spisek 600 najboljših evropskih literarnih del, ki ga je pripravila ta organizacija za kulturo in vzgojo v sodelovanju s svojimi članicami. V tem spisku so tirje Slovenci: Ivan Cankar s „Podobami iz sanj“ in „Hišo Marije Pomočnice“, France Prešeren, Srečko Kosovel in Prežihov Voranc s „Samorastniki“.

NOVA GORICA — Primorsko gledališče je 15. marca kot četrto letošnje premiero uprizorilo komedijo Frančka Rudolfa „Veronika“. Je to nova različica na temo o celjskih grovih. Igra sa-

ma ima podnaslov: Veseloigra s petjem in uničevanjem čustev.

BOHINJ — Na tečaj za samoupravljanje so zbrali študente iz študentskih domov. Pripravila ga je seveda „komisija za idejnopolično izobraževanje zbora komunistov“ v zavodu ljubljanskih študentskih domov. Študentje so sicer že imeli v domovih aktivne komunistov in socialistične mladine, a vendar ni bilo zanimanja za samoupravljanje.

LJUBLJANA — V šentjakobskem gledališču so pripravili komedijo sovjetskega pisca S. Mihalkova „Pena“. Kritiki Andrej Inkret piše, da je izbira igre docela zgrešena: Mihalkov smeši v igri sovjetske karieriste, ki se hvalijo s potnim listom in spominki tujih delegacij, to pa za slovenske razmere ne pali... Morda pa „Pena“ Inkretu in podobnim preveč kvari sliko komunistične Sovjetije...

KOPER — „Primorske novice“ iz Kopra bodo po novem srednjeročnem programu začele izhajati dvakrat tedensko. Vendar bo to najbrž šele leta 1980. Pri tem pa se pripravljajo, da bi v čim krajšem času Novice postale dnevnik.

MARIBOR — Mariborske najmlajše so za 21. marec povabili za vstopnino 10 dinarjev na „Veselo pomlad“. Pripravila in na vabilu je bila podpisana kot organizatorica neka OO ZSMS DSSS DEM. Pa te kratice 99 odstotkov Mariborčanov še ni razvozljalo. Menda gre za malčke iz vzgojnovarstvenih ustanov.

Umrli so od 20. do 26. marca 1979:

LJUBLJANA — Antonija Verbajš, 87, trgovka; Minka Drnovšek; Andrej Zevnik; Janez Perme, precizni mehanik; Rozalija Zajc r. Justin; Marija Pečar-Slebingar, 70; Amalija Zerdoner vd. Berlot r. Kuk; Franc Seljak; Slavko Zovčič; Janez Glavič; Ivanka Kajdiž, 90; Cilka Gostinčar r. Pogačar; inž. Vladka Muck r. Zdešar; Ema Gorčič r. Krohne; Ana Zupanc, 92; Marija Rajh.

RAZNI KRAJI — Jakob Vrabec, prodekan in župnik, Sliwnica pri Mariboru, 71; Andrej Sedej, 70, Jesenica; Alojz Zalar, up., Videm-Dobrepolje; Jožefa Markič, r. Zupan, 77, Retnje; Ivana Mihelič r. Žagar, Logačanova mama, Sodražica; Anton Slabe, zidarski mojster; Ignac Mali, Tržič; Ivan Kandrič, up., Velika Nedelja pri Ormožu; Loti Barbič r. Pleterski, 70, Krško; Tomaž Verbolec, Izlake; Ivan Meljo, Kočevje; Pavla Dovč, Stožice-Lj.; Franc Gregorc, Sp. Zadobrova; Ciril Uranker, Maribor; Franc Kurbus, 77, Maribor; Tone Ferline, up., Maribor; Alojzij Dremelj, up. gostilničar, Mala vas; Rudolf Hilischer, up., Kranj; Antonija Hribar, Zerovnica pri Cerlnici; Franc Kušljan, borec za sev. mejo, 83, Krško; Ana Strajnar, Trebnje; Franc Barlič, 51, kmet, Blagovica; Janez Grom, 81, Stara Vrhinja; Ignac Babnik, borec za sev. mejo, Stanežič; Milena Visenjak-Petričič, up., Maribor; Marija Vreže r. Golob, šmarje pri Jelšah; Marija Brinovec r. Potočnik, Podbrezje.

Osebnosti:

Rojstvo: V družini Tomi Lavrenčiča in njegove gospe Ane Marije roj. Puent se je rodil sinček prvorojenček. te se je rodil sinček prvorojenček. — Čestitamo!

Krst: Krščena je bila Pavla Andreja Kotlyo, hčerka Miguela in ge. Marije Kristine roj. Podgorelec. Za botra sta bila Héctor Julio Glache in Franciška Ana Podgorelec. Krstil je rev. Matija Borštnar. Čestitamo!

BUENOS AIRES

Veliki teden med nami

V vsej zbrani resnosti in globini je slovenska skupnost v Velikem Buenos Airesu doživela Veliki teden in Vstajenje, na katere so se po raznih slovenskih središčih pripravljali v prostem času z duhovnimi obnovami. Na Cvetno nedeljo so naša verska središča oživila ob tradicionalnih butaricah in ob zelenju, s katerimi so slovenske družine po blagoslovitvi spremljale Gospodov prihod v Jeruzalem in pri bogoslužju poslušale o njegovem trpljenju.

Veliko tridnevje zbere vsako leto vse rojake v naši slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Sodelovanje v liturgiji velikega četrta, petka in sobote je nekaj edinstvenega, zato skoraj ni družine, ki bi ne bila zastopana vsaj z nekaterimi člani. Udeležba raste iz leta v leto, mladine je vedno več in prostor v cerkvi je že zgodaj pred začetkom napolnjen. Tako se skozi vse tri dni cerkev podaljša v dvorišče in prenos po zvočnikih povezuje navzoče z liturgijo. Slovesni maši na veliki četrtek ob 19. uri so po prenosu sv. Rešnjega telesa v božji grob sledile ure češčenja žena, deklet, moških in fantov. Med petkovimi obredi — po berilih, prošnjah, duhovno mislijo in pred svetim obhajilom, je bilo doživljati peti Pasijon in poljubljane križi. Tudi sklepni križev pot je spremljala polna cerkev.

Praznovanju zmagovalstva Vstajenja, ki je bilo v soboto ob 22. uri, je nagajalo vreme; udeležba kljub temu ni bila manjša. Po blagoslovu ognja in liturgije besede je začelo ponovno deževati med sveto mašo, da so se morali verniki pomakniti pod streho, a to ni motilo velikonočnega razpoloženja, ki je ob koncu po Haendlovi Aleluji dobilo duška v veseljih voščil.

Vse obrede je vodil z dušnimi sopastirji delegat msgr. Anton Orehar. S petjem je doprinesel k doživljanju obredov Velikega tedna in Vstajenja velik delež pevski zbor Gallus s pevovodjem dr. Julijem Savellijem.

Zveza slov. mater in žena

Osrednji odbor Zveze slov. mater in žena pripravila za soboto 5. maja ob 20. uri v Slovenski hiši: LJUBLJANSKO VEČERJO. Pester program in pristno ljubljanski jedilnik nas bosta v prijateljski družbi spominjala na belo Ljubljano. Med večerjo bo tudi izrečban namizni prt — ročno delo slovenske žene. Ves čisti dobiček je namenjen v dobrodelni sklad Zveze.

Vsi Ljubljančani in prijatelji pristočno vabljati! Vstopnice so že v prodaji pri vseh odbornicah Zveze in v Slovenski hiši.

SLOVENSKI ABITURIENTI IN VISOŠKOLCI V ARGENTINI!

Družba sv. Mohorja v Celovcu in Liga slovenskih Amerikancev v New Yorku pripravljata drugi počitniški dijaški tečaj v Celovcu od 24. julija do 23. avgusta 1979. Lanskoletni prvi tečaj, ki je bil le za severnoameriške

timo silno potrebo po dobri vzgoji in nujnost izbire vseh možnih in dosegljivih sredstev.

Hanželič pravi, da „mora biti otrok živo prepričan, da ga imajo starši zares radi, da mu želijo vse dobro... vse ravnanje in življenje staršev ga mora o tem nenehno prepričevati... Staršem bo zaupal, če bodo oni vedno spoštovali otrokove upravičene želje in potrebe za njegov razvoj, če mu bodo nudili in omogočali vse tisto, kar si otrok v poedinih dobah razvoja upravičeno najbolj želi, kar najbolj išče, kar zanj v tej ali oni razvojni dobi pomeni posebno vrednoto... Mladega človeka je treba pridobiti in ga navdušiti za pravno lepo, dobro in pravo. Otroci naj iz svojih besed sklepa in čuti, kako želiš, da bi bil zares sposoben za zunanjo svobodo in za rast v neovirano osebnost (str. 36 in sl.).

Če govori prvi del Družinske vzgoje je bolj na splošno o življenju in vzgoji v družini (gojenec, vzgojitelj, vzgoja in duh, ki naj vlada v družini, misli o nagradah in kaznih pri vzgoji, izvedbeni dejavnosti, problem svobode in avtoritete pri vzgoji), pa se je v drugem delu vrgel bolj na notranjo vsebino ali vrsto vzgoje. Že navedba poglavij nam to nakazuje: telesna, razumska in estetska vzgoja, moralna, socialna, spolna ter verska vzgoja v družini. Za poedine razvojne oz. časovne dobe dodaja še vzgojo v predšolski in v šolski dobi.

SLOVENCİ V ARGENTINI

Cerkev na gori

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM

in kanadske slovenske študente je zelo lepo uspel in na letošnjega bi organizatorji radi pritegnili tudi našo mladino iz Argentine. Podpisani sem bil pooblaščen od newyorške slovenske Lige, da za tečaj zainteresiram tukajšnje abituriente in visokošolce. Za vse nadaljnje informacije sem radevolje na razpolago.

Dr. Vladimir Pezdirc
T. E. 768-4443
Buenos Aires

UKRAJINSKA KATOLIŠKA UNIVERZA PAPEŽA SV. KLIMENTA V RIMU

Humanistično-filozofska fakulteta v Buenos Airesu, s slovenskim jezikom za slovenske narodne vede vabi na vpisovanje novih slušateljev za dan 5. maja ob 16. uri.

Inavguralno predavanje (v ukrajščini) bo v nedeljo 22. t. m. (aprila) v prostorih ukrajinske fakultete, Ramón Falcón 3950.

Predavanja na slovenskem oddelku se bodo začela v soboto 12. maja ob 16. uri, oz. se bodo nadaljevala pozneje po dogovoru istotam.

Sprejemajo se redni in izredni slušatelji. Redni z dovršeno srednjo šolo, izredni, ki hočejo poslušati samo predavanja in ne delati izpitov. Starost neomejena. Predavajo profesorji: dr. V. Brumen, dr. T. Debeljak, dr. F. Gnidovec, dr. M. Kremžar in dr. A. Kukovica DJ.

Vabimo vse, posebno letošnje abituriente srednjih šol, da si poglobe znanje o slovenskih narodnih vedah v zvezi z vzhodnoevropskim kulturnim svetom na slovenski visokošolski ravni.

O B J A V A

Odbor „Društva Počitniški dom dr. R. Hanželiča“ sporoča, da je vzel v svoje roke upravljanje Počitniškega doma v Doloresu. Vse dopise v zvezi s Počitniškim domom je pošiljati na naslov: Društvo Počitniški dom dr. Hanželiča, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires.

Odbor

IZ PISMA NAROČNIKA IZ ŠVEDSKE:

„Oprostite zavlačevanju plačila naročnine. Prilagam ček za leto 1978. Čez teden ali najkasneje koncem aprila pride pa še ostalo, saj mi lista nikakor ne smete prenehati pošiljati. Povem po pravici, da ga preberem celega, v eni sapi.

Veliko uspeha. Veselo Veliko noč.

Darovali so:

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije so darovali N. N. San Justo 3.000 pesov in N. N. Nemčija 8 dolarjev. V spomin pok. lic. Pavla Fajdige Jože Javoršek 10.000 pesov ter pristavčani 146.000 pesov. Iskrena hvala.

Uprava Svobodne Slovenije. V dobrodelni sklad Zveze slov. mater in žena so darovali ga. Nataša Krečič 10.000 pesov namesto cvetja na grob gd. Rozi Golob, 10.000 pesov namesto cvetja na grob dr. Rudolfa Hanželiča in 10.000 pesov namesto cvetja na grob lic. Pavlu Fajdigi; bratje Eiletz 100.000 pesov v dober namen in ga. Tilda Eiletz za velikonočne pakete 20.000 pesov.

V današnjih dneh je silno težko vzdržati vzgojo na višini in doseči dobre uspehe. Zunanji vplivi okolja in moderne komunikacije (tisk, radio, televizija) težijo s tako močnim vplivom večkrat v slabo, da hitro zmanjšajo, če ne docela uničijo, kar je premišljena vzgoja dobrega doseglja. Zato Hanželič vestno opozarja, naj vzgoja ne začne, ko je otrok že pol dorezal, ko že hodi v šolo, ko kaj več razume, ampak že od majhnega naprej, že od drugega leta. Takoj ko začne vsrkavati vase vplive okolja in kazati zanimanje za življenje okrog sebe. Treba ga je takrat navezati nase z ljubeznijo in dobroto ter onemogočiti slabe izrodke, katere bi bilo težko pozneje popraviti. Otroci mora od vseh početkov čutiti, da mu je na korist in v ponos ter da ima veliko vrednost tisto, k čemur ga navašja z ljubeznivo besedo in predvsem z dobrim zgledom v družini.

Prav takim namenom služi poglavje o predšolski dobi (str. 170), kjer globoko, pa vendar z jasno preprosto besedo govori že o otroku pred rojstvom, o detinstvu, o otrokovem razvoju in o vzgoji v detinstvu in o značilnosti dobe prvih treh let. Enake jasne misli in napotke namiza v naslednjih straneh o predšolskih letih, posebnostih bogato pa obdela šolsko dobo in njene značilnosti, že zaradi vstopa v izvedbeni svet (šola, soščolci) in bližnjo pripravo na puberteto, najvažnejše razdobje mladosti. „Če vzgoja v tej dobi ne bo raz-

Tudi letošnje leto se je na četrto postno nedeljo pri znani romarski cerkvi svetega Primoža nad Kamnikom zbrala velika množica ljudi. Kljub oblačnemu in neprijetnemu vremenu so mnogi od blizu in daleč prišli tja.

Sveti Primož nad Kamnikom je eden najpomembnejših slovenskih spomeniških kompleksov in daleč naokrog znana romarska cerkev. Najstarejša listina, ki omenja cerkev svetega Primoža, je iz leta 1396. Papež Bonifacij IX. je tega leta pisal: „Želeči, da bi kapelo svetega Primoža in Felicijana v kamniški župniji verni kristjani spodobno častili in obiskovali, da bi jo popravljali in da bi se tem rajši iz pobožnosti ondi zbirali, pomagali pri popravilu in zidavi, čimveč darov nebeške milosti bi ondi prejeli, dovolimo odpuške vsem spovedanim vernikom, ki bi ob dnevih shodov... obiskovali to kapelo, pobožno tam molili in pomagali za popravilo in zidavo.“

Druga listina iz leta 1492 pripoveduje, da je bila cerkev v nedeljo, 9. junija 1492, posvečena v čast sveti Radevundi in da so jo obiskovale trume vernikov. Zaradi turške nevarnosti so v letih 1469 in 1471 prenesli svetinje svetnikov Primoža in Felicijana v mesto Kamnik, v frančiškanski samostan. Ko so turške nevarnosti minile, so del svetinje prenesli nazaj „na goro“, kjer jih varujejo v kapeli — ciboriju znotraj cerkve. Zgodovinar Valvasor poroča, da so bili od tistih časov dalje množični shodi. Največji shod je bil vsako leto na praznik svetega Primoža in Felicijana — devetega junija. Romanja so od jožefinskih časov naprej opešala. Dandanes so večji shodi edino še na tretjo, četrto in peto postno nedeljo, drugo nedeljo po veliki noči in na god svetega Primoža in Felicijana.

Freske iz leta 1504 (pohod svetih treh kraljev in Marije zavetnice s plaščem) na severni steni v cerkvi spadajo med vrhunske dosežke slovenske renesanse. Takratne hude čase (turške vpade, kužne smrti, kobilice...) ponazarja freska Marije s plaščem, pod katerega se zatekajo vsi stanovi. Republiški zavod za spomeniško varstvo je leta 1964 freske obnovil. Toda vprašanje vzdrževanja in popraviljanja cerkve je vedno bolj pereče. Leta 1949 je bil cerkvi odvzet naravni vir za vzdrževanje in popravilo — gozd. Sedaj je zato ta pomembni kulturni in verski spomenik odvisen le od darov vernikov.

Cerkveno predstojništvo Svetega Primoža, ki ga vodi kamniški dekan Jože Perčič, je te dni pregledalo cerkveno ostrežje in kritino. Ugotovilo je, da je ostrežje na koncu načela trohno. Streha zvonikov kriči po novem miniziranju in barvanju. Obnoviti je treba strelovod. Vsekakor bodo za temeljito obnovo cerkve potrebna ogromna denarna sredstva.

KR

Dr. Jože Krivec

Dr. Rudolf Hanželič: Družinska vzgoja II. del

Pri Slovenskem dušnem pastirstvu v Argentini je izšel drugi del Družinske vzgoje, ki ga je napisal prof. in pedagog dr. Rudolf Hanželič in ki obsega 256 strani. Prvi del je izšel leta 1976, knjiga Naše življenje pa 1974. Vse tri knjige tvorijo celoto Hanželičevega vzgojnega razglabljanja, napisano po zadnjih pedagoških dosežkih in prirejeno prav s posebnim ozirom na slovenske razmere, posebej še upoštevajoč naseljenost v novih deželah: ne le v Argentini, tudi po drugih državah, kajti bistvene vzgojne osnove so skoraj povsod enake. Silna škoda, da mu ni bilo dano napisati (bolezen) še zadnjega dela, Vzgoja v dobi dozorevanja (pubertete), da bi tako imeli v domačem jeziku dragoceno kompletno delo o vzgoji od otroka pa do doračenosti mladega človeka.

Razglabljanja vseh treh Hanželičevih knjig temeljijo na treh trdnih in neminljivih temeljih: na ljubezni, razumevanju in iskrenem spoštovanju in sodelovanju med otrokom in starši oz. vzgojiteljem. Če teh osnov ni, potem vsi napor in delo ostajajo jalovi, ne prinašajo željenih sadov ter ne dosegajo zastavljenega cilja. To nujnost pisec na večih mestih ponavlja. Iz tega tudi spoznamo, s kako veliko ljubeznijo,

razumevanjem in iskrenim spoštovanjem se je Hanželič ne le lotil pisanja svojih knjig, ampak tudi ravnanja z otroki. Vidimo, odkod njegovi uspehi pri otrokih v vsakoletnih kolonijah pri njem v Córdoba in odkod spoštovanje in ljubezen, ki so jo otroci nudili svojemu dobitniku. Naj bi to bilo tudi napotilo staršem pri vzgoji otrok, da bo ta dosegla v polni meri svoje uspehe. Kako ravnati v posameznih primerih in kako pot ubrati, o tem govorijo vse tri knjige, ki jih je treba počasi in s premislekom prebrati — Hanželič pravi: preštudirati.

Predvsem je odločno proti vsaki uporabi sile, pretirane moči avtoritete, groženj, pa vendar brez popuščanja, proti objubljanju raznih daril, nagrad ali drugih ugodnosti. Kakor je „vzgoja umetnost vseh umetnosti“ tesno povezana s celotnim intimnim notranjim otrokovim življenjem, ki pa je od primera do primera različno, prav zaradi tega je silno važna izbira prijemov za posamezne primere, kar zahteva globoko poznanje otrokove duše in vpliva najo (osebnih, družinskih, okolja, družbe). Da dosežemo vzvišeni namen vzgoje, ki je pomagati otroku, da izoblikuje v sebi lepo osebnost in z njo služi sebi, bližnjemu, skupnosti in Bogu, ču-

sonda, bodo starši nujno imeli z otrokom silne, morda celo nepremagljive težave v letih njegove pubertete“ (str. 220)

Praktično vrednost imajo strani o spolni vzgoji: marsikdo ne ve, kako obrniti besedo, da bi otrokom nudil vsaj osnovnega nauka o tej stvari, preden ga obteži umazanija ceste in slabega okolja. Spet se upira na zaupanje in razumevanje med otrokom in starši.

Najlepša pa so poglavja o verski vzgoji. Versko življenje prikaže z najboljšimi sončnimi in privlačnimi strani. „Molitev je naš razgovor z Bogom, ki je ustvaril nebo in zemljo, vse lepote in vsa živa bitja na zemlji ter zvezde na nebu. Moliti moramo predvsem, da bi v življenju zares posnemali Kristusa... da bi živeli krščansko, da bi mogli spolnjevati božjo voljo. Naše prošnje za zemeljske dobrine se morajo podrežati duhovnim večnim dobrinam...“

V narodnostni vzgoji resno govori tudi o naših dolžnostih v svetu, zaradi nas samih in zaradi otrok, ki so naše seme v novih zemljah. Cel kup bogatih misli v uporabo doma, v šoli in pri govorih. Le nekaj teh: „Ves tisočletni križev pot slovenskega ljudstva, njegova tesna povezanost z Bogom, njegova ljubezen do duhovnih in kulturnih vrednot, njegova težka gospodarska borba in silna delavnost, so duhovno toliko bolj bogatile naš narod. Duhovno bogat človek je preprosto, je iskren, je zvest, (Nad. na 4. str.)

BUENOSAIREŠKI SLOVENSKI OKTET
vabi na

Koncert Bariloških slavčkov

Vodi: ga. LUČKA KRALJ-JERMANOVA

Sobota, 28. aprila, točno ob 21

Dvorana Slovenske hiše

Med izvajanjem zbora ne bo dovoljen vstop.

Vstopnice v predprodaji v Dušnopastirski pisarni.

PO ŠPORTNEM SVETU

V BARCELONI je bilo 25. marca končano svetovno prvenstvo skupine C v hokeju na ledu. Nastopilo je osem državnih ekip: Avstralija, J. Koreja, Španija, Vel. Britanija, Bolgarija, Francija, Italija in Jugoslavija, ki je lani v Beogradu izpadla iz skupine B. Ob prihodu v Barcelono sta bili ekipi Italije in Bolgarije kandidirali za prvo mesto, na Jugoslavijo ni po lanskim slabim igri nihče računalo. Toda jugoslovanska reprezentanca je prekrizala vsem nadeje in se brez poraza uvrstila na prvo mesto, za njo pa Italija in Francija. Jugoslavija je premagala Avstralijo z 10:0, Francijo s 7:5, Bolgarijo s 7:1, Južno Korejo z 18:0, Veliko Britanijo z 21:1, Španijo z 16:1 in Italijo s 4:2. Prihodnje leto bosta v skupini B igrali ekipi Jugoslavije in Italije. Tekmovanje skupine B je bilo iste dni zaključeno v Galatiji v Romuniji. Prvo mesto je zasedla Nizozemska, ki bo prihodnje leto igrala v skupini A, zadnji dve — Avstrija in Danska se bosta vrnila v skupino C.

VICTOR GALINDEZ je v soboto ponovno osvojil naslov svetovnega boksarskega prvaka v polteški kategoriji. Premagal je v New Orleansu s tehničnim KO v 10. rundi Mikeja Rossmana (ZDA). Rossman je lani 15. septembra prav tam odzvel naslov Galindezu.

LJUBLJANSKA OLIMPIJA je v prvi nogometni ligi v 22. kolu, ki je bilo odigrano 8. aprila, prvič zapustila zadnje mesto. Z zmago nad Napredkom iz Kruševca s 3:0 je potisnila Zagreb,

ZVEZNA ODBORA
SDO in SFZ

TE VABITA NA

Izlet v LA PLATO
29. aprila 1979

- Sveta maša
- igre
- čolni
- obisk v muzej prirodoznanosti

Se dobimo v parku, kjer stojijo muzej

Dohod: Iz Constitucion-a, ali pa iz Haeda (vlak odpelje ob 8,49). Prinesite s seboj hrano, veselje in veliko dobre volje, pa se boš gotovo vrnil dobre volje.

Prinesite s seboj hrano, veselje in veliko dobre volje, pa se boš gotovo vrnil dobre volje.

HANŽELIČ: DRUŽINSKA VZGOJA

(Nad. iz 3. str.)

je pogumen, delaven in odločen, a vendar tudi ves dober. Se rad žrtvuje za druge, je poln razumevanja in sočutja: je človek z globokim čutnim odgovornostmi in dolžnostmi tudi v najmanjših stvareh. Kot vsak narod, moramo posebej še mi ohraniti te svoje vrednote, svoje značilnosti, z njimi moramo sodelovati in jih še poglobiti zaradi nas samih, zaradi naše mladine, pa tudi iz ljubezni do naroda in do domovine, v kateri živimo." (str. 128)

Knjiga je bogata na praktičnih primerih, za posamezne prilike, ko oče in mati ne najdejo primernih misli, da bi radovednost ali vprašanja svojih otrok potesila s pravilnim odgovorom. Zato knjigo v roke! Kolikokrat vas bo rešila iz težave in vam uspešno in modro svetovala!

Tako nam je dr. Hanželič, izvrstni pedagog, zapustil v vseh treh knjigah bogatijo svojih misli, srečnih rešitev iz zapletenih navzkrižij, pa predvsem praktičnih primerov, ko je težko najti primerno misel in besedo. Njega sicer ni več, da bi nam govoril, pridigal, z nami kramljal, se pogovarjal z otroki v koloniji, ampak v knjigah nam je zapustil svojo največjo bogatijo.

Tako njegovo delo ne bo umrlo: kajti setev duha preživi veke!

ki je izgubil s 3:0 z banjaluškim Borcem, na zadnje mesto ter ima z Beogradom enako število točk — 15. Na prvem mestu je bil z 32 točkami splitski Hajduk, tri manj pa je zbral zagrebški Dinamo.

V GRENOBLU je bila 6. aprila finalna košarkarska tekma za evropski pokal košarkarskih prvakov med sarskejsko Bosno in italijanskim Emersonom iz Varese. Zmagala je Bosna s 96:93 in prvič osvojila ta naslov.

DOM NA KREDARICI bodo povečali. V ta namen so pri Zvezi socialističnega delovnega ljudstva ustanovili poseben akcijski odbor, ki je pozval državljane, posameznike in podjetja, naj prispevajo v ta namen.

NOVO ŠPORTNO letališče bodo zgradili na Brezovici. Steza bo dolga 900 metrov, najpotrebnejša poslopja naj bi bila zgrajena do srede prihodnjega leta. Potreba po novem športnem letališču je velika, kajti dosedanje v Polju je že preveč obzidano, tako da ga je težko najti in zaradi tega je pristajanje zelo nevarno.

OD VSEPOVSOD

VSEMIRSKI SPOJ med sovjetskima ladnjama Soyuz in Salyut, ki naj bi se izvedel v teku Velikega tedna, se je izjalovil, potem ko je slabo deloval eden izmed motorjev. Kozmonavta ladje Soyuz 33, Nikolaj Rakavišnikov in Georgy Ivanov sta se enostavno vrnila na zemljo.

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

Dekoracije

Angleški časnikar o tisku v Jugoslaviji

Dopisnik londonskega dnevnika „Guardian“ v Beogradu Michael Dobbs se v svojem najnovejšem poročilu svojemu listu, objavljenem 5. marca, ukvarja z jugoslovanskim tiskom. Dopisnik v uvodu ugotavlja, da se zdaj pripravljajo ukrepi za poostreitev nadzorstva nad tiskom, istočasno pa da je zelo spoštovani beograjski list „Politika“ obhajal 75-letnico svojega obstoja in pri tem opozoril na tradicijo neodvisnega tiska. Dopisnik nato nadaljuje:

„Čuden položaj, v katerem se nahaja jugoslovanski tisk, nam ilustrira dejstvo, da je „Politika“ prejšnji teden objavila vrsto člankov, ki popisujejo težave Idi Amina v Ugandi, a nobene resne analize dogodka, ki je glavni predmet beograjskih dogodkov — namreč nenadnega povečanja napetosti s sosednjo Bolgarijo.

Tudi v vseh milijonih besed, ki so bile napisane v zvezi s smrtjo Edvarda Kardelja, ni niti ene vrstice posvečene najbolj prikladnemu vprašanju: kako bo njegova smrt učinkovala na Titovo nasledstvo?

Podobno kot v drugih komunističnih državah, so tudi jugoslovanskemu tisku naložene stroge omejitve. Zato je presenetljivo, da so jugoslovanski listi kljub vsem težavam, ki jih imajo in periodičnim izbruhom uradnega vmešavanja, še vedno najbolj raznoliki in informativni v vzhodni Evropi — in da včasih dosegajo zmage nad zahodnim tiskom v poročilih o dogodkih v tujih

državah. Zaradi vodilnega položaja Jugoslavije v gibanju neuvrščenosti, je jugoslovanskim časnikarjem večkrat dovoljen vstop v države, ki je zahodnim časnikarjem prepovedan. Jugoslovanski časnikarji so sicer previdni v svojem poročanju, toda njihova poročila so navadno objektivna in informativna. Pred enim letom, na primer, je skupina jugoslovanskih časnikarjev svetu dala prve zanesljive podatke o življenju v Kampučiji, zatem ko so Rdeči Kmeri prevzeli oblast.

Čeprav v Jugoslaviji ni uradne predcenzure, se od jugoslovanskih časnikarjev, ki jih skrbno izbirajo na temelju njihove politične zanesljivosti, pričakuje, da izvajajo samo-cenzuro v svojem vsakdanjem delu. O občutljivih člankih se časnikarji posvetujejo s funkcionarji komunistične partije in če se v listu motoma vrine kakšna napačna razlaga ali kakšen očitni sporen predmet, ima to lahko neprijetne posledice.

Mnogi vodilni časnikarji so v zadnjem času opravili poniževalno samokritiko pred posebnimi odbori, ki jih je postavila Socialistična zveza z nalogom, da zasledujejo pisanje tiska.

Sestanki teh odborov naj bi napravili tisk bolj demokratičen s tem, da dajo javnosti besedo pri izdelovanju uradniške politike. Toda v praksi pomenijo ti sestanki povečanje partijske kontrole nad tiskom.

Funkcionarji Socialistične zveze se

NAROD SLOVENSKI NAJŽIVI!

Vsi rojaki prisrčno vabljeni na

SLOVENSKI DAN

v Slomškovem domu

Castelli 28, Ramos Mejía.

V soboto, 21. aprila ob 21

v počastitev SLOVENSKEGA DNE gledališka predstava drame Zorka Simčiča: KRST PRI SAVICI. Vstopnice eno uro pred predstavo.

Na belo nedeljo, 22. aprila:

ob 12: Odprijetje z dviganjem zastav, s sv. mašo in skupnim kosilom.

ob 18: Kulturni program: govori predsednik ZS Božo Stariha. Sledi uprizoritev slovenske drame KRST PRI SAVICI.

Na veselo svidenje!

SVS Karantanija bo na belo nedeljo spremljala s petjem sv. mašo po TV Canal 11 ob 10 uri.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Tečaj slovenščine za kasteljsko govorečo mladino se bo začel v Slovenski hiši v soboto 21. aprila ob 10,30 tudi za otroke od 4. do 6. leta.

SDO

CARAPACHAY

SFZ

vabita

na plesni večer

ob izbrani diskoteki

V soboto, 28. aprila ob 21. uri v našem Slovenskem domu.

PODRUZNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaji)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občne)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

Dekoracije

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,

Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO
	Concesión N° 5775
Correo Argentino Central (B)	TARIFA REDUCIDA
	Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.419.886	

Naročnina Svob. Slovenije za 1. 1979: za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

URADNE URE:

PONEDJELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL
CASCANTE
Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

pritožujejo, da se v tisk — in celo v športna poročila — vrivajo buržujski vplivi. Resna kritika je bila izrečena nad članki — na primer o revščini na srbskem podeželju —, ki bi na zahodu bili povsem nedolžni in neškodljivi. Ti članki, je trdila kritika, so "senzacionalistični". Nekatere članke o notranji jugoslovanski politiki je proglasila za "zmedene", poročilo o neki popevski skupini za "nacionalistično", članek o odnosih med Sovjetsko zvezo in Bolgarijo za "bombastičen".

V zadnjem primeru se je vihar nanašal na naslov v nekem tedenskem listu, ki je glasil: Vrhunec bolgarsko-sovjetske ljubezenske afere — primer sodelovanja znotraj bratske socialistične skupnosti. Naslov je bil zgolj citat iz nekega bolgarskega lista — toda partijska kritika je sodila, da bi ta ironična uporaba citata mogla napraviti vtis, da je izzivalna v času, ko hoče Jugoslavija pokazati zadržanost v že dolgo trajajočem sporu s svojo sosedo.

Neki časnikar, ki so ga partijski funkcionarji "prijemali" je izjavil: "Strinjali smo se z vsem, kar so nam funkcionarji povedali. To je najpreprostejši način. Nekaj mesecev ne bomo objavili ničesar, kar bi moglo biti količkaj sporno — nakar se bo, kakor upamo, zadeva spet pomirila."

Toda meja med tem, kar je dovoljeno in kar je prepovedano, ni jasno določena. Listi večkrat opozarjajo na pomanjkljivost v sistemu, kot je pomanjkanje dobrin, stavke, brezposelnost, korupcija, neučinkovitost in ekonomski spori med posameznimi republikami.

Liste spodbujajo, naj razlagajo temeljno jugoslovansko notranjo in zunanjo politiko, vendar je ne smejo kritizirati ali postavljati v dvom. Če bi sodili po pisanju jugoslovanskega tiska, je Jugoslavija država, v kateri ni bilo nobene borbe za oblast po letu 1972, ko je bilo odstranjeno srbsko vodstvo, in da je Tito večno zdrav in trden ter srečno poročen s tretjo ženo Jovanko, ki so jo zadnjič videli v javnosti leta 1977.

Toda od časa do časa se pojavljajo presenečenja. Pred nekaj meseci je "Politika" objavila pismo nekega brava, ki je spraševal, kaj se je pravzaprav zgodilo z "Jovanko Orleansko" (kakor Srbi imenujejo Ivano D'Arc, toda vprašanje se je povsem jasno nanašalo na Titovo ženo). Bravec je hotel vedeti, ali je res — kakor je dejal kardinal Cochin (kar naj bi po splošnem mnenju pomenilo debelega partijskega tajnika Stane Dolanca); da je vedeževalka — ali pa je še zvesta služabnica svojega kralja. Pismo ni bilo podpisano in urednik nanj nikoli ni odgovoril.

Jugoslovanski funkcionarji delajo veliko razliko med svobodo tiska, kakor jo razlagajo na zahodu, in med svobodo, ki naj velja v Jugoslaviji. Kakor je dejal član partijskega prezidija Dušan Dragosava, ki je odgovoren za obveščevalna sredstva: "Naravno, mi nismo naklonjeni takšnim buržujskim svobodinam. Mi smo za marksistično socialistično svobodo, ki izvira iz pravice delovnega ljudstva, da usmerja sredstva proizvodnje in uživa sadove svojega dela."